

•• •+•••
Neutr-On

Nieuwsbrief

Jaargang 11
December 2015

12

Onafhankelijke
VAKBOND

**FLEXI
JOBS**

*Prettige
Feestdagen*

INHOUD

Algemeen

VS verhoogt rente

Onderwijs

GO!: Visie op Modernisering S.O.

Salarisschalen

Sectoren

Bouw: nieuwe CAO 2016

Oplossing voor wet-Major?

Spoorbonden gaan 5 dagen staken

Flexi-jobs

Algemeen indexcijfer bedienden

ALLERLEI

Wat verandert vanaf december 2015?

De dag zonder krediet

ANTIPESTTEAM

Pesterijen in het leger

*Leden die hun lidgeld jaarlijks betalen,
worden vriendelijk verzocht, rond de jaarwisseling,
hun bijdrage over te schrijven op de rekening van Neutr-On.
Dank voor het vertrouwen.*

ALGEMEEN

- VS verhoogt rente

Voorzitster Janet Yellen van de Fed (de Amerikaanse centrale bank) heeft de rente in de VS verhoogd. Die rente was al bijna 10 jaar 0 % en gaat nu naar 0,25 %.

Dat zou een signaal zijn dat de Amerikaanse economie langzaam herstelt van de financiële crisis van 2008.

Het is de eerste keer sinds 2006 dat de Federal Reserve die rente laat stijgen.

De Amerikaanse economie groeide in het derde kwartaal van dit jaar met 2,1 procent. De werkloosheid bedraagt nu 5 procent (in de eurozone: 10,7 procent).

Volgens de FED is 's werelds grootste economie nu krachtig genoeg om een hogere rente aan te kunnen.

Maar is dat wel zo?

Naast het verlagen van de rente tot absolute diepteniveaus de afgelopen jaren werd er door de FED ook massaal overgegaan tot het aankopen van schulden. Een strategie dewelke in Europa nog steeds gevolgd wordt (en zal gevolgd worden) voor de komende jaren.

Niettegenstaande deze enorme inspanningen, met honderden miljarden dollars, al dan niet virtueel, is de heropleving voor de gewone burger niet altijd even merkbaar. Het inkomen van vele gezinnen is nog steeds lager dan 10 jaar geleden. De lonen zijn het afgelopen decennia slechts langzaam gestegen, de ongelijkheid daarentegen blijft stijgen. In tegenstelling tot Europa, waar het sociale vangnet groter is, is het sociale drama van de financiële crisis allesbehalve verwerkt in de Verenigde Staten.

De acht grootste Amerikaanse banken moeten in totaal 200 miljard dollar aan hun reserves toevoegen om te kunnen voldoen aan de nieuwe kapitaaleisen van de Federal Reserve. De centrale bank van de VS wil daarmee voorkomen dat het financiële systeem opnieuw instort. De extra buffer staat gelijk aan 1 tot 4,5 procent van de bezittingen van de banken, die de keuze hebben tussen zoeken naar nieuw kapitaal of de verkoop van onderdelen.

JPMorgan Chase, de grootste bank in de VS, heeft een tekort van 12,5 miljard dollar en moet daarom zijn kapitaal met 4,5 procent versterken. Citigroup moet zijn buffer met 3,5 procent versterken, voor Goldman Sachs, Morgan Stanley en Bank of America geldt 3 procent, andere banken zitten tussen 1 à 2 %. De nieuwe regels gelden niet voor kleinere banken.

In de Verenigde Staten zijn de aandelen dan ook gedeeltelijk gestegen door een ander fenomeen. Namelijk het inkopen van eigen aandelen, gefinancierd via nieuw gemaakte schulden. Hierdoor zijn de aandelenkoersen kunstmatig gestegen.

Door de ineenstorting van de prijs van de olie en de tegelijkertijd stijgende rente is de olie-industrie in de problemen geraakt.

Het aantal banen dat als gevolg van de malaise in de oliesector is geschrapt, ligt wereldwijd op meer dan 250.000.

Grote boosdoener is de olieprijs. Die is in de afgelopen maanden gezakt naar 37 dollar per vat. Het Brits-Nederlandse olieconcern Shell schrapte al 7.500 werknemers.

Boorinstallaties die te weinig opleveren worden gesloten. Daarnaast schuiven olie- en gasconcerns investeringen op de lange baan, of ze worden helemaal geschrapt.

Ook Rusland lijdt aan een te grote afhankelijkheid van de olie- en gasector.

50 procent van de staatsinkomsten (begroting) hebben te maken met olie en gas. Door de daling van de olieprijs is de roebel de voorbije maanden fors teruggevallen.

Sinds de start van jaar verloor de roebel meer dan de helft van haar waarde tegenover zowel de dollar als de euro. Tot 78 roebel voor 1 euro en naar 70 roebel voor 1 dollar

De daling van de olieprijs gedurende de voorbije weken is de doodsteek want Rusland is de grootste producent van gas en olie wereldwijd.

De koopkracht van de Russen wordt nog meer uitgehold, het spaargeld verdampt, de rente moet nog verder de hoogte ingetrokken worden met een nog diepere recessie als gevolg.

Voor veel andere landen is de beslissing van de renteverhoging van de FED een nachtmerrie.

Deze renteverhoging duidt aan dat het einde van goedkoop geld nabij is, net op een moment dat vele landen hun schulden op een recordniveau staan. Zowel overheden, bedrijven als consumenten hebben zich diep in de schulden gestoken. Met lage rentetarieven kun je die schulden nog afbetalen. Maar als de rente verhoogt worden die schulden alleen maar hoger. Die hogere schulden zullen resulteren in nieuwe faillissementen, nieuwe belastingen en nieuwe bezuinigingen.

Deze renteverhoging kan dan net het omgekeerde effect teweeg brengen als voorzien, waarbij er een nieuwe economische schok door de wereldeconomie zal gaan.

De ECB onderneemt twee acties om de economie de nodige stimulansen te geven.

Ten eerste wordt de depositorente verlaagd van -0,2 procent naar -0,3 procent, dat is een absoluut diepterecord. Daarmee denkt de ECB de lage inflatie van 0,1 te kunnen opkrikken naar het streefdoel van 2,0.

De basisrente blijft behouden op 0,05 procent. Deze beslissing maakt het voor de banken nog duurder om geld te deponeren op de depositorekeningen van de ECB.

De bedoeling is om de marktrente te drukken en de waarde van de euro te doen dalen.

Er wordt naar een lage euro gestreefd om, via prijsstijgingen van ingevoerde producten, de inflatie te doen stijgen en zo de export en de economische groei te stimuleren.

Banken worden zo onder druk gezet om meer kredieten te verschaffen aan gezinnen en bedrijven. Maar zal het lukken? Op het eerste zicht in ieder geval niet.

En ten tweede wordt het lopende opkoopprogramma, dat normaal zou eindigen in september 2016, verlengd tot maart 2017. Een extra QE (het bijdrukken van geld) van 400 miljard euro.

Daardoor zal er in totaal 1500 miljard euro in de economie gepompt worden in plaats van 1100 miljard euro. Maar het maandelijkse aankoopbedrag van 60 miljard euro wordt niet verhoogd.

Volgens de voorzitter van de ECB is er voorlopig niet meer stimulus nodig is omdat de Europese economie nu al de vruchten plukt van de huidige maatregelen. Maar veel

economen betwijfelen dat en beweren dat er minstens 70 à 80 miljard euro per maand nodig is om de economie draaiend te houden.

Het is in ieder geval nog meer dan 15 maanden wachten eer we het juiste antwoord kennen. Ondertussen wordt alleen tijd gekocht, want de economie sputtert nog altijd.

Door de uitbreiding van de Europese QE wordt het verschil tussen de Verenigde Staten en Europa nog groter. Volgens ECB-president Draghi is het de bedoeling om de inflatie zo snel mogelijk te verhogen (en zodoende de enorme schulden in de Eurozone te verlichten).

Maar de economische situatie in de Eurozone is niet zo gezond als in de VS om hetzelfde monetaire plan te gebruiken.

Er is vandaag zelfs geen hoop meer op een nieuwe motor voor de wereldeconomie waardoor het doembeeld van een langdurige recessie steeds meer gedeeld wordt. Er wordt gesproken over een 'eeuwige stagnatie', een stagnatie waarop het economische en monetaire beleid maar geen greep krijgt en een vicieuze cirkel ontstaat van deflatie op basis van muntoorlogen.

Het doel van het QE-programma werd eerst wel vervuld. Door de grote aankopen in staatsobligaties leidde dit tot schaarste en dalende rendementen. Die verlaagden op hun beurt de rente, waardoor de economie de lening-voorwaarden voor bedrijven en consumenten gunstiger werden.

Bedrijven konden dan hun investeringen verhogen, consumenten konden meer kopen en de economie groeide opnieuw.

Tenminste dat was de theorie.

In de praktijk is de rente naar een historische dieptepunt gedaald en is de rente op spaarrekeningen verwaarloosbaar geworden. In landen als Duitsland, België en Nederland is de rente zelfs negatief geworden.

Voor België kondigde KBC onlangs aan dat het zijn rente op spaarboekjes verlaagt tot 0,05%. Dat is 50% minder dan voordien! De andere banken zullen de komende weken volgen. De vraag is: waar moet iedereen met zijn spaargeld naartoe als de rente blijft dalen?

Het zal niet lang meer duren of de negatieve rente is realiteit.

Dat wil zeggen: Betalen om uw spaargeld bij de bank te zetten.

ONDERWIJS

- **GO!: Visie op Modernisering S.O.**

Al op 4 juni 2013 keurde de Vlaamse Regering het Masterplan hervorming SO goed.

Een team binnen de centrale diensten van het GO! analyseerde dit plan en schreef als reactie daarop een draagvlaktekst onder de titel: Het GO! en het secundair onderwijs van de toekomst die in het najaar van 2013 extern verspreid werd.

In het verlengde van deze draagvlaktekst worden binnen de centrale diensten verschillende visieteksten ontwikkeld. De Raad GO! keurde visieteksten goed over de volgende thema's:

1. Een structuur voor het secundair onderwijs in scholen(gemeenschappen)

Het GO! omschrijft hierin hoe de structuur van het secundair onderwijs er zou moeten uitzien als het eenmaal gemoderniseerd is, evenals de doelstellingen die het GO! zich daarbij stelt, zowel voor de (ver)brede 1e graad als voor de 2e en 3e graad.

Volgens het GO! moet de 1e graad zijn oriënterende functie ten volle kunnen waarmaken en daarom pleiten we voor een reorganisatie van de basisopties en beroepenvelden. In de basisvorming moeten alle sleutelcompetenties aan bod komen. Eén basisoptie of één beroepenveld moet de nodige informatie en advies opleveren over de domeinen in de 2e en 3e graad en moet samen met de vakken uit de basisvorming informatie en advies geven over de positie op het continuüm in de matrix. Het GO! acht het aangewezen om zowel een A- als een B-stroom in één school te organiseren.

Voor de 2e en 3e graad geeft het GO! de voorkeur aan domein- en campusscholen.

2. Werkplekleren

In deze visietekst wordt eerst uiteengezet hoe het begrip 'werkplekleren' in het GO! wordt ingevuld en welke opportuniteiten werkplekleren in beroepsgerichte opleidingen biedt.

Vervolgens belichten we de opportuniteiten van een leerweg in beroepsgerichte opleidingen die 'leren op school' en 'leren op de werkvloer' als evenwaardige componenten omvat, het zogenaamde 'dual leren'.

3. Onderwijsloopbaanbegeleiding

Deze visietekst gaat uit van centrale elementen in de benadering van het concept 'onderwijsloopbaanbegeleiding'. Cruciaal is de ontwikkelingsgerichte benadering, waarbij we de leerling ondersteunen en begeleiden zodat hij zelfstandig keuzes kan maken. We zien dit als een proces, dat zich afspeelt binnen het hele onderwijscurriculum, waaraan systematisch en geregeld aandacht wordt geschonken als een vast onderdeel van de leerlingbegeleiding. Onderwijsloopbaanbegeleiding moet geïntegreerd worden in de klas- en schoolwerking en alle actoren moeten erbij betrokken en op elkaar afgestemd zijn.

Een goed OLB-beleid, ten slotte, maakt maximalisatie van gelijke kansen mogelijk voor alle leerlingen, als het rekening houdt met contextuele factoren en als het talent- en competentiegericht wordt aangepakt.

Documenten

01. Een structuur voor het SO in scholen(gemeenschappen) (visietekst)

02. Werkplekleren (visietekst)

03. Onderwijsloopbaanbegeleiding (visietekst)

Zie voor de volledige tekst:

<http://pro.g-o.be/over-go/het-ppgo-en-go-visies/go-visieteksten/leren/modernisering-secundair-onderwijs>

- **Salarisschalen**

In het Vlaams onderwijs worden nog steeds 173 weddeschalen gehanteerd. Dat blijkt uit het antwoord van Vlaams minister van Onderwijs Hilde Crevits op een vraag van Vlaams parlementslid Jos De Meyer (CD&V).

Er zijn geen concrete plannen om het aantal weddeschalen onmiddellijk te verminderen. Het is wel de bedoeling beter te monitoren en rationaliseren

In een eerder jaarverslag van het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi) was nog sprake van 182 weddeschalen. CD&V-parlementslid Jos De Meyer vroeg aan minister Crevits of het zinvol is al die weddeschalen te behouden. Vooral omdat ruim 80 procent van de personeelsleden valt onder 12 salarisschalen.

Volgens De Meyer is de meerderheid van de salarisschalen in het onderwijs is van toepassing op een zeer beperkt aantal personeelsleden. 54 salarisschalen worden toegekend aan niet meer dan 5 personeelsleden, 10 salarisschalen gelden voor 6 tot 10 personeelsleden, 26 gelden voor 11 tot 50 personeelsleden, en 17 salarisschalen zijn van toepassing voor 51 tot 100 personeelsleden".

Er zijn volgens De Meyer ook een aantal anomalieën. Zo krijgt een leraar voor het geven van een praktijkvak of technisch vak in het BSO een lagere vergoeding dan voor het geven van hetzelfde vak in het TSO.

Minister Crevits antwoordde dat een aantal weddeschalen uitdovend is. Momenteel blijven er nog 173 over. Er zijn geen concrete plannen om het aantal weddeschalen onmiddellijk te verminderen, maar het is wel de bedoeling beter te monitoren en te rationaliseren. Dat zal volgens de minister gebeuren met het nodige sociaal overleg en zonder te raken aan de verworven rechten.

<http://onderwijs.vlaanderen.be/search/salarisschalen>

SECTOREN

- **Bouw: nieuwe CAO 2016**

Op het paritair comité voor het bouwbedrijf van 19 november hebben de vakbonden en de werkgevers van de bouwsector een nieuwe collectieve arbeidsovereenkomst (CAO) getekend voor 2015-2016.

Voor de 154.000 werknemers van de sector voorziet dit akkoord in **een loonsverhoging van 0,5% bruto vanaf 1 januari 2016**. Daarnaast zullen de werknemers ook **€100 ontvangen in de vorm van voornamelijk eco-cheques**.

Een ander belangrijk punt zijn de sociale verkiezingen.

In alle ondernemingen die een minimumaantal werknemers in dienst hebben in 2015 zullen de volgende sociale verkiezingen plaatsvinden gedurende de periode van 9 tot 22 mei 2016. De verplichting tot het organiseren van sociale verkiezingen in 2016 zal echter uiteindelijk toch niet gelden voor de ondernemingen uit de bouwsector (paritair comité nr. 124). Net zoals in het verleden, zullen er geen sociale verkiezingen georganiseerd worden in de bouwsector, maar wordt **het statuut van de vakbondsafvaardiging verbeterd**. In ondernemingen met meer dan 50 werknemers wordt het aantal vakbondsmandaten verhoogd, alsook het aantal kredieturen dat wordt toegekend in het kader van de uitoefening van het syndicaal mandaat. De informatie- en controlebevoegdheden van de

vakbondsafvaardiging zijn eveneens uitgebreid, om op deze manier beter te kunnen strijden tegen de misbruiken op het vlak van tijdelijke werkloosheid of sociale fraude. Het akkoord voorziet ook in de mogelijkheid om plaatsvervangende afgevaardigden aan te duiden. Wat de eindeloopbanen betreft, heeft de sector overigens beslist om de mogelijkheid tot arbeidsduurvermindering vanaf 55 jaar te handhaven, met behoud van de uitkering.

De Confederatie Bouw verduidelijkt het volgende op haar website: "Tegelijk hebben de arbeidersvakbonden een engagement ondertekend om geen kandidaturen in te dienen voor de komende sociale verkiezingen" in de ondernemingen uit de bouwsector. Concreet moeten de betrokken ondernemingen de procedure opstarten en, vervolgens, (desgevallend) een stopzetting van de procedure vaststellen bij gebrek aan lijsten die werden ingediend in de onderneming.

De Confederatie Bouw merkt ook op dat "ondernemingen die voor hun arbeiders ressorteren onder meerdere paritaire comités en die andere sectoren wel lijsten indienen, de vakbonden van de bouw ook lijsten zullen indienen".

Bovendien is ook voorzien dat een nieuwe collectieve arbeidsovereenkomst wordt opgesteld over de werking van de vakbondsafvaardiging in de ondernemingen uit de bouwsector.

De traditionele vakbonden houden hun leden in de Bouwsector goed onder controle. Geen sociale verkiezingen. Dat moet je maar kunnen in de 21ste eeuw.

- **Oplossing voor wet-Major?**

Minister van Werk Kris Peeters (CD&V) lijkt een oplossing te hebben gevonden voor een aanpassing van de wet-Major, die de havenarbeid regelt. Bedrijven zouden daarbij ook zelf dokwerkers mogen aanwerven, de logistieke arbeiders krijgen daarin een apart statuut. Hij krijgt van Europa tot de zomer de tijd om de maatregelen concreet uit te werken. Vervolgens wordt de modernisering stapsgewijs ingevoerd over een periode van vier jaar.

De Europese Commissie vindt de huidige wet, die bedrijven verplicht om met erkende dokwerkers te werken in het havengebied, in strijd met de vrijheid van vestiging.

Havenbedrijven kunnen vanaf nu ook zélf dokwerkers aanwerven. In het huidige systeem kunnen ze alleen rekruteren uit één vaste pool havenarbeiders. Die moeten erkend zijn door een vast comité waar werkgevers en vakbonden in zetelen. Dat gesloten circuit, een doorn in het oog van Europa, wordt nu dus opengegooid. De arbeiders moeten wel nog steeds een erkenning behalen, ook als ze slechts dagcontracten hebben.

"De essentie van ons systeem van havenarbeid blijft behouden, met inbegrip van de wet-Major", verzekert de CD&V-vicepremier in een mededeling.

"We hebben onze verantwoordelijkheid genomen en zwaar geïnvesteerd in overleg om een akkoord te bereiken."

De sociale partners kunnen de concrete uitwerking op zich nemen. Niets staat hen in de weg om bijvoorbeeld verregaande afspraken te maken over loon of de veiligheidsvoorschriften in de sector.

Het dossier van de wet-Major sleepte al jaren aan. In maart vorig jaar opende de Europese Commissie een inbreukprocedure.

Als er niet snel een oplossing kwam, zou een veroordeling volgen waardoor de wet vernietigd wordt.

België heeft nog tot komende zomer de tijd om de aanpassingen in wetteksten te gieten. Pas dan is de veroordeling definitief van de baan.

Het beschermde statuut is heilig voor de dokwerker. Peeters neemt dus effectief een risico. Want, op een grote staking, die de haven platlegt, zit niemand te wachten.

Bij de grote vakbonden en werkgeversorganisaties is er nog geen commentaar.

"We wachten op de teksten, alvorens enige commentaar te geven".

Fernand Huts, van Katoen Natie, wil alleen blijven voortwerken met logistieke bedienden.

"Ik weet niet wat er in het akkoord staat, maar mijn grote bekommernis is dat we willen kunnen blijven verder werken in e-commerce en logistiek onder de bediendekoepel en cao 226", reageert Huts. "Ik wil geen discriminatie met bpost, die tot op heden geen problemen hadden met de inzet van personeel met cao's voor de overheid. Ik zou ontgoocheld zijn mocht er geen zekerheid zijn voor de logistiek. Ik hoop dus dat er een oplossing gevonden is."

België werd door de Europese Commissie in gebreke gesteld na een klacht van Huts, na een conflict met de vakbonden. Hij zette 'gewone' bedienden bij dochterbedrijf Logisport en niet de erkende havenarbeiders uit het logistieke contingent, die vallen onder paritair comité 301 en waarvan de erkenning geregeld wordt door de wet-Major.

De verplichte erkenning die havenarbeiders nodig hebben om aan de slag te gaan zou blijven.

De toekenning ervan, na een opleiding die onder meer de veiligheid van de havenarbeiders moet verzekeren, zou echter niet langer exclusief voorbehouden zijn aan het aanwervingslokaal in de haven - beter bekend als 't Kot. Ook andere organisaties zouden de nodige opleidingen kunnen aanbieden en erkenningen verstrekken. Dat opent bijvoorbeeld de deuren voor interimkantoren die op die manier havenarbeiders aan de slag zouden kunnen helpen.

België heeft de tijd om het bereikte akkoord om te zetten tegen 1 juli 2016. De modernisering zal vervolgens stapsgewijs worden ingevoerd, gespreid over 4 jaar.

Als er geen oplossing komt kan de Europese Commissie ons land effectief voor het Europees Hof van Justitie brengen, zodat de havenarbeid alsnog grondig hervormd wordt.

Ook kunnen er dan boetes opgelegd worden aan België.

- **Spoorbonden gaan 5 dagen staken**

Het gaat hard tegen hard tussen de spoorbonden en de regering.

De afdelingen van de socialistische en christelijke spoorvakbonden hebben een stakingsaanzegging ingediend om in januari vijf dagen lang het werk neer te leggen.

Premier Michel betreurt de beslissing en roept de spoorbonden op tot 'wijsheid en verantwoordelijkheid'

Hij noemt die beslissing vreemd, temeer omdat het intern sociaal overleg nog aan de gang is.

Michel wijst erop dat de gegarandeerde dienstverlening deel uitmaakt van het regeerakkoord, maar benadrukt op korte termijn het belang van het sociaal overleg bij de

NMBS. Hij betreurde dat de "reizigers, studenten en werknemers" het slachtoffer dreigen te zijn van de stakingsaanzegging van in totaal 120 uren volgende maand, januari 2016.

In de Kamer had zijn partijgenote en minister van Mobiliteit Jacqueline Galant (MR) verklaard dat ze het regeerakkoord in werking zal laten treden in verband met de gegarandeerde dienstverlening. Dat regeerakkoord voorziet dat de sociale partners de kans krijgen zelf tot een regeling te komen. Als dat niet lukt komt de regering zelf met een regelgeving.

"Ik gaf alle kansen aan het sociaal overleg en er is geen akkoord", aldus Galant. "Als het stakingsrecht respectabel is, dan is het recht op werken en examens afleggen dat ook".

De premier leek de gemoederen te willen bedaren. Hij bevestigde weliswaar dat de gegarandeerde dienstverlening een punt is binnen het regeerakkoord, maar onderstreepte "op korte termijn" het lopende sociaal overleg binnen het spoorbedrijf.

De spoorbonden kondigen een 48-uren- en 72-urenstaking aan in januari.

Eerst komt er een 48-urenstaking, vanaf dinsdag 5 januari om 22 uur tot donderdag 7 januari om 22 uur. Daarna volgt een 72-urenstaking, van woensdag 20 januari om 22 uur tot zaterdag 23 januari om 22 uur. De stakingsaanzegging komt er omdat de bonden niet akkoord gaan met het voorstel tot sociaal akkoord dat na maanden onderhandelen tot stand was gekomen. Bedoeling was om de productiviteit bij de NMBS te verhogen, zonder te raken aan het sociaal statuut of de 36-urenweek. De werknemers zouden een reeks vakantie- en compensatiedagen moeten inleveren, maar zien dat niet zitten.

De NMBS-woordvoerders zijn niet gelukkig met de stakingsaanzegging. "Zoals de spoorvakbonden nu tekeer gaan, voeren ze een verloren strijd", zeggen ze. "De vakbonden lijken nog altijd hun privébelangen boven het algemeen belang te plaatsen." Zijn zij wel geïnteresseerd in de toekomst van de NMBS? De cijfers mogen ook bij hen ondertussen als bekend worden verondersteld. Jaarlijks ontvangt de NMBS iets meer dan 3 miljard euro van de overheid. De regering-Michel heeft dat bedrag met 633 miljoen verminderd. De overheid vraagt al langer dat de NMBS de schuld in toom houdt, maar daar lukt die niet in. Sinds 2005 maakt de NMBS elk jaar tussen de 200 en de 250 miljoen euro verlies. Doen we zo nog vijf jaar voort, dan bedraagt de schuld 4 miljard euro.

Dat lijkt amper iemand te verontrusten, terwijl die financiële situatie simpelweg onhoudbaar is. En dan mag er ook nog aan worden herinnerd dat de regering-Verhofstadt in 2004 al 7 van de 10 miljard schuld van de NMBS overnam, met als gevolg dat de overheidsschuld steeg. Volgende maand vijf dagen staken zal deze dramatische financiële situatie bij de NMBS allesbehalve verbeteren.

Als de staking doorgaat zullen tijdens de eerste maand van het jaar de treinen in totaal één werkweek niet rijden. De reizigers zijn daar opnieuw de eerste slachtoffers van, want ze zullen niet, of nog moeilijker dan anders, op hun bestemming geraken. Scholieren zullen niet op tijd achter de schoolbanken zitten, sommige werknemers zullen zoals tijdens vorige acties vakantie nemen om alle miserie te vermijden. De staking veroorzaakt niet alleen veel frustratie bij de reizigers, maar brengt ook de economie grote schade toe. Daarbij moet het stakende spoorwegpersoneel niet meer op veel solidariteit van de buitenwereld rekenen, ze hebben alle goodwill al tijdens de veelvuldige spontane en georganiseerde acties van de afgelopen maanden opgebruikt. De vakbonden herhalen nu weer dat ze staken voor 'een

betere dienstverlening', maar ze krijgen niet uitgelegd dat ze daarvoor de reizigers vijf dagen in de kou moeten laten staan. Dat is ook moeilijk uit te leggen.

Eerder dit jaar bleek uit een vergelijkende studie met andere Europese spoorwegmaatschappijen dat de NMBS achterloopt als je naar de productiviteit kijkt. Topman **Jo Cornu** wil die productiviteit verbeteren. Hij wou dat stap voor stap doen, met medewerking van de vakbonden. Met een staking die buiten alle proporties is, maken de vakbonden duidelijk dat ze niet willen weten van een modern spoorbedrijf. In plaats van het voorbeeld van bpost te volgen, kiezen de spoorbonden ervoor om de weg te bewandelen die bij Sabena leidde tot een faillissement, aldus Cornu.

De regering-Michel heeft altijd al laten verstaan dat de modernisering van de NMBS een van haar sociaaleconomische prioriteiten is. De spoorwegvakbond gaat met de stakingsaanzegging dan ook niet alleen de confrontatie aan met de NMBS-directie, maar ook met de regering. De roep om iets te doen aan het stakingsrecht klinkt nu vanuit werkgeverskringen luider dan ooit, en binnen de regeringspartijen zijn er zeker die daar oren naar hebben. En het is zeer de vraag of veel mensen de kant van de vakbonden zullen kiezen in hun krachtmeting met de regering.

Zoals de vakbonden nu te keer gaan, voeren ze een verloren strijd. In hun val dreigen ze veel mee te sleuren.

Minimale dienstverlening: 'Nooit!'

Het dreigement van de regering om een minimale dienstverlening te verplichten, maakt geen indruk op Michel Abdissi, de voorzitter van ACOD-spoor. 'Dat komt er niet. Nooit. Jamais,' zegt hij. 'Als je één op de vier reizigers op zo'n stakingsdag de trein wil laten nemen, dan moet je in sommige functies minimaal 85 procent aanwezig hebben. Dat kan niet. Dan breek je het stakingsrecht.'

De volgende dagen komen er nieuwe verzoeningsvergaderingen. Een verzoeningspoging maakt deel uit van de procedure bij een stakingsaanzegging. Die is intussen ook officieel ingediend door de bonden bij HR Rail. Aan het overleg nemen de vakbonden enerzijds en de directie van HR Rail anderzijds deel.

Als die vergaderingen niets opleveren kan er een sociaal bemiddelaar aangesteld worden.

- **Flexi-jobs**

De wet van 16 november 2015 voert flexijobs in en verhoogt de overuren voor de horecasector. Deze werd op 26 november gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad en treedt op 1 december 2015 in werking.

Hieronder vindt u meer gedetailleerde informatie over toepassingsgebied, voorwaarden, flexiloon en raamovereenkomst.

- **Toepassingsgebied**

Het toepassingsgebied van de wet beperkt wordt tot werkgevers die vallen onder het paritair comité voor het Hotelbedrijf of onder het paritair comité voor de uitzendarbeid indien de gebruiker ressorteert onder het paritair comité voor het Hotelbedrijf. (PC 302)

- **Voorwaarden flexijobs**

Een tewerkstelling in het kader van een flexi-job is mogelijk wanneer de betrokken werknemer bij één of meerdere andere werkgever(s) al een tewerkstelling heeft die minimaal gelijk is aan vier vijfden van een voltijdse referentiepersoon van de sector waarin de vier vijfden tewerkstelling wordt gepresteerd, gedurende het referentiekwartaal T-3, en voor zover de werknemer gedurende dezelfde periode in het kwartaal T:

- a) op hetzelfde moment niet is tewerkgesteld onder een andere arbeidsovereenkomst voor een tewerkstelling van minimaal vier vijfden van een voltijdse referentiepersoon van de sector bij de werkgever bij wie hij de flexi-job uitoefent;
- b) zich niet in een periode bevindt gedekt door een verbrekingsvergoeding of ontslagcompensatievergoeding ten laste van de werkgever bij wie hij de flexi-job uitoefent;
- c) zich niet bevindt in een opzeggingstermijn.

Om te voldoen aan de minimale tewerkstelling van vier vijfden van een voltijdse referentiepersoon wordt voor de berekening in het kwartaal T-3 rekening gehouden met alle door de werkgever betaalde periodes en alle niet door de werkgever betaalde periodes van schorsing van de arbeidsovereenkomst.

Voor de berekening van de geleverde arbeidsprestaties in het kwartaal T-3 wordt geen rekening gehouden met prestaties:

- geleverd in het kader van een flexi-job;
- als leerling;
- als student;
- van gelegenhedswerknemers in landen tuinbouw;
- als gelegenhedswerknemer in de horeca;

- **Flexiloon**

Het flexiloon zoals bedoeld in artikel 3, 2°, wordt vastgelegd in de raamovereenkomst.

Het flexiloon bedraagt minimaal 8,82 euro per uur. Dit minimaal bedrag van het flexiloon wordt aangepast aan het indexcijfer der consumptieprijzen.

Het flexivakantiegeld bedraagt 7,67 % van het flexiloon en dient samen met het flexiloon te worden uitbetaald aan de werknemer.

- **Raamovereenkomst**

De werknemer en werkgever sluiten voorafgaandelijk aan de uitvoering van de eerste flexijob-arbeidsovereenkomst een raamovereenkomst af. Uit deze overeenkomst blijkt de bedoeling van de partijen om toepassing te maken van de flexijob-arbeidsovereenkomst. De raamovereenkomst kan worden gesloten voor een bepaalde of onbepaalde tijd. Zij is een overeenkomst die de toekomstige arbeidsovereenkomst(en) kadert. Zij is zelf dus geen arbeidsovereenkomst. Als accessorium bij de arbeidsovereenkomst is de arbeidsrechtbank wel bevoegd.

De raamovereenkomst zelf houdt geen verbintenis in om één of meerdere arbeidsovereenkomsten te sluiten. Het legt enkel het kader vast waarbinnen één of meerdere arbeidsovereenkomsten kunnen worden gesloten.

Er is geen verplichting om een arbeidsovereenkomst te sluiten.

Deze raamovereenkomst moet **minstens** de **volgende informatie** bevatten:

- de identiteit van de partijen;
- de wijze waarop en de voorafgaandelijke termijn waarbinnen de flexijob-arbeidsovereenkomst door de werkgever aan de werknemer moet worden voorgesteld;
- een korte beschrijving van de uit te oefenen functie(s);
- het flexiloon waarbij het minimumloon wordt gerespecteerd (zie artikel 5, § 2 van deze wet);
- de verplichting dat de flexijobwerknemer voldoet aan de minimale tewerkstelling van vier vijfden van een voltijdse referentiepersoon.

De beëindiging van een flexijob-arbeidsovereenkomst heeft geen gevolgen voor het voortbestaan van de raamovereenkomst.

Een werknemer kan ook met verschillende werkgevers een raamovereenkomst sluiten. Dit is niet uitgesloten.

Wanneer er geen raamovereenkomst werd gesloten of wanneer deze overeenkomst niet de verplichte vermeldingen bevat, kan (of kunnen) de arbeidsovereenkomst(en) die in dat kader word(t)(en) gesloten, niet worden beschouwd als een flexijobarbeidsovereenkomst. Dit betekent dat in dat geval de hieraan verbonden specifieke bepalingen niet van toepassing zijn.

Naar analogie met de overeenkomst waaruit de bedoeling blijkt om een arbeidsovereenkomst voor uitzendarbeid te sluiten, heeft de raamovereenkomst slechts uitwerking wanneer in dit kader een arbeidsovereenkomst wordt gesloten. Zonder arbeidsovereenkomst kunnen aan een raamovereenkomst die slechts de verplichte vermeldingen bevat geen rechten en verplichtingen ontleend worden. Om die reden zijn de geldingsduur en de beëindigingswijze niet als verplichte vermelding opgenomen.

- **De arbeidsovereenkomst**

De flexijob-arbeidsovereenkomst is een overeenkomst voor bepaalde tijd of voor een duidelijk omschreven werk is die schriftelijk of mondeling kan worden gesloten.

Alle bepalingen van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten zijn van toepassing op dat type van overeenkomst, tenzij wanneer specifieke bepalingen voorzien in deze onderafdeling ervan afwijken.

In geval van opeenvolgende arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd, is artikel 10 van voormelde wet van 3 juli 1978 van toepassing, waarbij de aard van de arbeid verricht in het kader van de flexijob toelaat af te wijken van het verbod van het sluiten van opeenvolgende arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd.

Wanneer toepassing wordt gemaakt van variabele uurroosters, kan er worden gewerkt buiten het kader van de uurroosters die opgenomen zijn in het arbeidsreglement. De regels inzake bekendmaking zijn niet van toepassing.

- **Verhoging overuren**

De maximumgrens van 143 overuren die niet moeten worden ingehaald in de horecasector, wordt verhoogd tot 300 uren en 360 uren voor de horecaondernemingen die gebruik maken van de zogenaamde "witte kassa".

Voor **uitbetaalde overuren** wordt er dus een onderscheid gemaakt, waarbij indien er geen geregistreeerde kassa is er 300 uren het fiscaal voordeel krijgen, terwijl indien er wel een geregistreeerde kassa is er 360 uren dit voordeel krijgen. Voor de **gerecupereerde overuren** wordt dit onderscheid niet gemaakt en geldt algemeen 360 uren.

- **Inwerkingtreding**

De regeling omtrent de flexijobs treedt in werking op de eerste dag van de maand die volgt op de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad. Dat is dus 1 december 2015.

De wijzigingen met betrekking tot fiscaliteit treden in werking vanaf het aanslagjaar 2016.

De regeling met betrekking tot de overuren zijn van toepassing op de bezoldigingen die vanaf de eerste dag van de maand die volgt op de bekendmaking van deze wet in het Belgisch Staatsblad worden betaald of toegekend.

Lees **de volledige tekst** van de wet van 16 november 2015 houdende diverse bepalingen inzake sociale zaken, gepubliceerd in het in het Belgisch Staatsblad, op 26 november 2015, blz. 70563 [2015/205102]

Lees ook:

<http://www.dewereldmorgen.be/artikel/2015/12/14/flexi-jobs-zijn-perverse-manier-om-trek-uw-plan-te-zeggen-en-kwetsbare-situaties-niet-te-beschermen>

- **Algemeen indexcijfer bedienden**

Op 1 januari krijgen de ruim 450.000 bedienden uit het aanvullend paritair comité voor bedienden 0,43 procent meer loon. Het gaat, ondanks de indexsprong, om hun jaarlijkse indexering.

De indexsprong die door de regering is beslist, is pas ingegaan vanaf mei. De werknemers hebben nog recht op een indexering op basis van de periode tussen de laatste indexatie en die indexblokkering.

Het aanvullend paritair comité voor bedienden, ofte paritair comité 200, is een amalgaam van sectoren zoals de groothandel, de bouwsector, de glasindustrie, de uitgeverijen of de IT. Alles samen gaat het om ruim 450.000 bedienden in meer dan 50.000 bedrijven.

Overigens krijgen nog sectoren een indexverhoging, de voedingsnijverheid en de hotelsector.

FEDERALE OVERHEIDSDIENST WERKGELEGENHEID, ARBEID EN SOCIAAL OVERLEG
(Staatsblad blz: [2015/204902])

Bij het begin van elk jaar worden de loongrenzen uit de Arbeidsovereenkomstenwet aangepast.

De geïndexeerde loongrenzen voor 2016 verschenen op 4 november 2015 in het Belgisch Staatsblad.

Door de wet op het eenheidsstatuut zijn de loonbedragen niet meer relevant voor het proefbeding, het sollicitatieverlof en de nieuwe opzeggingstermijnen sinds 1 januari 2014.

De geïndexeerde loongrenzen blijven echter wel relevant voor het scholingsbeding, het concurrentiebeding en het scheidsrechterlijk beding.

De omrekening coëfficiënt en de formules vermelden we hier niet.

De tabel vind je hier onder:

De nieuwe jaarloongrenzen vanaf 1 januari 2016 zijn:

Wettelijk bedrag	Geïndexeerd bedrag in 2016
€ 16.100	€ 33.221
€ 32.200	€ 66.441

Het bedrag van € 33.221 betreft de toepassing van het scholingsbeding en het concurrentiebeding (laagste grens).

De grens van € 66.441 gaat over de toepassing van het concurrentiebeding (hoogste grens) en het scheidsrechterlijk beding.

Bron: Aanpassing op 1 januari 2016 van de loonbedragen bepaald bij de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten aan het algemene indexcijfer van de conventionele lonen voor bedienden (artikel 131), B.S. 4 november 2015

Nog over de indexsprong:

Burgerinitiatief Constituante steunt de klacht van de vakbonden tegen de indexsprong zoals neergelegd op 26/11/15 bij het Grondwettelijk Hof.

Zie ook:

<https://www.facebook.com/events/1092931417391937/>

<http://www.weloveindex.be/nederlands/>

ALLERLEI

- **Wat verandert er vanaf december 2015?**

Op 1 december veranderden er weer enkele zaken. Hieronder krijgt u een overzicht.

- Renovatiepremie

De premie zal voortaan in twee verschillende aanvragen opgesplitst worden, waarbij de tweede aanvraag ten vroegste één jaar en ten laatste twee jaar na de eerste aanvraag mag komen. De facturen mogen slechts twee jaar oud zijn per aanvraag in plaats van drie jaar. Het bedrag van de renovatiepremie bedraagt 20 of 30 procent van de goedgekeurde facturen (excl. btw) en is voor de twee aanvragen samen maximaal 10.000 euro.

Voor wie voor 1 december 2014 een overeenkomst met een aannemer afsloot (ondertekende offerte) of bestellingen plaatste voor materialen, is een overgangsmaatregel voorzien. Dan kan nog een renovatiepremie aangevraagd worden voor 1 februari 2016 onder de voorwaarden van de oude renovatiepremie.

- Veel gestelde vragen omtrent verandering renovatiepremie

- Hoe wordt een aanvraag voor de renovatiepremie, ingediend voor 1 december, behandeld?

Voor deze aanvragen verandert er niets. Alle aanvragen ingediend voor 1 december 2014 worden behandeld als aanvragen voor een renovatiepremie, die als een eenmalige premie zal worden uitbetaald.

De juiste aanvraagdatum wordt bepaald door de poststempel van de zending of de datum van afgifte in één van de provinciale diensten. Om zeker te zijn van een tijdige aanvraag - dus vóór 1 december 2014 - kan je best de aanvraag per aangetekende zending versturen en het afgestempelde bewijs van verzending bewaren tot Wonen Vlaanderen de ontvangst van je aanvraag bevestigt.

- Kan men vanaf 1 december al een nieuwe aanvraag voor de renovatiepremie doen voor het fiscale voordeel?

Na 31 oktober kan je geen geldige aanvraag meer doen. Je zal moeten wachten op de nieuwe regeling om een nieuwe aanvraag te doen.

- Wat doet Wonen Vlaanderen met de aanvragen voor de renovatiepremie die na 1 december toekomen?

Aanvragen vanaf 1 december worden teruggestuurd met de nodige informatie over de wijziging van de regeling. Je kan op de website van Wonen Vlaanderen je e-mailadres opgeven zodat Wonen Vlaanderen je tijdig kan medelen wanneer je een nieuwe aanvraag kan doen.

- Ik heb een contract met een aannemer die de werken in december uitvoert. Wat moet ik doen?

Zolang de nieuwe regeling nog niet geldt, kan je op geen enkele manier een aanvraag indienen. In dat geval is het dus aangewezen alle facturen van de uitgevoerde werken bij te houden tot de nieuwe regeling er is.

- Ik ben met mijn werken begonnen in september en ze duren tot het eind van het jaar. Komt een deel ervan in aanmerking als ik nog de aanvraag doe voor 1 december.

Ja, als je de aanvraag doet voor 1 december voor de werken die werden uitgevoerd en gefactureerd voor 1 december voor een totaal bedrag van minstens 10.000 euro.

Alle verdere info op:

<http://www.vlaanderen.be/nl/publicaties/detail/renovatiepremie-vanaf-1122015-1>

- De dag zonder krediet

De dag zonder krediet viel dit jaar op 28 november 2015

Aanbevelingen 2015

Het platform van 31 organisaties wil mensen sensibiliseren tegen de gevaren van al te gemakkelijk en onverantwoord krediet en schuldoverlast maar daarnaast ook de overheid interpellieren in de hoop zo te komen tot een betere (wettelijke) bescherming van de consument en vooral de meer kwetsbare consument.

Dit jaar viel de Dag Zonder Krediet op 28 november 2015. Het hoofdthema is: *“Te mooi om waar te zijn!”* en gaat onder meer over misleidende reclamecampagnes en marketingstrategieën. Hiermee willen we de aandacht vestigen op alles wat zagezegd ‘gratis’ is, maar wat vaak in werkelijkheid niet het geval is.

Promoties (solden, prijsverlagingen) en in nog sterkere mate “zogenaamde” gratis aanbiedingen hebben een belangrijke invloed op de aankoopbeslissingen van de consument. Deze emotionele impact is zo sterk dat de consument soms niet of weinig nadenkt wanneer hij een prijsverlaging ziet en overgaat tot een aankoop of bestelling. Ondanks de grote aantrekkingskracht van dit type reclame en van vele verkooppraktijken die gebruik maken van de term “gratis”, stellen wij vast dat de consument te weinig beschermd wordt tegen misleidende of zelfs frauduleuze aanbiedingen.

Daarom kozen we dit jaar voor het thema “Te Mooi Om Waar Te Zijn”. Het gaat onder meer over volgende **praktijken**, waar al eens het een en het ander schuil gaat achter een “gratis” aanbieding:

- onverwachte kosten bij aankopen via het internet
- bepaalde telecomaanbiedingen en gratis downloads op smartphones
- de gezamenlijke aanbiedingen (‘koppelverkoop’) die valse buitenkansjes blijken
- sommige kredietopeningen met een JKP aan 0%
- de aankoop van een wagen via een 0% krediet
- gratis geld bij het afsluiten van financiële producten en bij reclames voor gokken
- Hierbij richten we ons met onze campagne in het bijzonder op **jongvolwassenen**. Zij zijn immers kwetsbaarder voor overmatige schuldenlast, onder meer omdat ze gevoeliger zijn tegenover reclame (en in het bijzonder ook “gratis” aanbiedingen) en niet steeds beschikken over voldoende financiële kennis en vaardigheden.
- Al deze vaststellingen resulteerden in onze **Aanbevelingen 2015**. Concreet gaat het over volgende aanbevelingen bedoeld voor onze politieke overheden:
- Het bestrijden van bedrieglijke en misleidende “gratis” aanbiedingen moet een speerpunt zijn in de consumentenbescherming
- Het woord “gratis” in reclames mag enkel gebruikt worden indien iets “onvoorwaardelijk gratis” en volledig kosteloos is
- Contractvoorwaarden die van voorgaande afwijken, moeten nietig zijn
- Het aanbod van misleidende 0% kredieten moet consequenter worden opgespoord en bestraft
- Het aanbieden van gratis geld in reclames voor financiële producten en in reclames voor kansspelen moet worden verboden
- De consument moet betere informatie krijgen bij de ondertekening van een contract met een onderneming
- De mogelijkheid om een beroep te doen op een ombudsman of de rechtbank moet voor de consument worden verbeterd

Klik hier om de integrale versie van [de Aanbevelingen 2015 van het platform Dag Zonder Krediet](#) te downloaden.

ANTIPESTTEAM

- **Pesterijen in het leger**

Een 18-jarige jongeman uit Leopoldsburg die een opleiding tot officier gestart was, werd door negen medestudenten op zijn bed vastgebonden. Ze snoerden zijn mond dicht en schoren z'n haren af. Ten slotte werd de hulpeloze kandidaat-officier volgesmeerd met scheerschuim en schoensmeer. Het slachtoffer was er zo van aangedaan dat hij zijn jaar moest overdoen en uiteindelijk uit het leger stapte.

Het Hof van Beroep vind nochtans dat er geen sprake is van pesten.

Een collega-militair z'n haren afscheren en hem insmeren met schoensmeer is normaal gedrag, dat hoort bij de opleiding tot officier. Dat vindt althans het hof van beroep in Antwerpen, dat drie pesters vrijsprak.

De soldaat in opleiding vond echter dat zijn collega's te ver waren gegaan en hij klaagde hen aan wegens pesterijen. De legerleiding lachte de feiten weg. De drie hoofddaders kregen niet meer dan een berisping. Daarop besloot de jongeman naar het gerecht te stappen en in eerste aanleg werd het trio ook veroordeeld tot drie maanden cel met uitstel. Maar twee van hen gingen in beroep. Volgens hen waren de pesterijen "slechts een trap onder zijn gat, omdat hij niet goed in de groep lag". Het hof van beroep heeft die redenering nu gevolgd. "Het slachtoffer werd niet geslagen of verwond", staat in het arrest. "De feiten moeten gekaderd worden binnen de context van een militaire opleiding. Het gaat niet om een ernstige krenking of aantasting van de menselijke waardigheid." Met andere woorden: wie in het leger gaat, moet met dit soort vernederingen kunnen omgaan. Het slachtoffer beraadt zich met zijn advocaat over eventuele verdere stappen

Het is niet de eerste keer dat er melding is van pesterijen in het leger.

In 2011 was er nog een zaak in een andere kazerne. Het slachtoffer kreeg toen eten naar zijn hoofd gegooid en werd met cola overgoten. Ook werd hij gedwongen zich uit te kleden en werd zijn uniform in de modder gegooid. Later kreeg hij een prop in de mond en werd vastgebonden. De jongen trok uiteindelijk naar zijn overste en naar de politie. Die laatste zakte naar de kazerne af om de pesters te verhoren. Het slachtoffer stapte uit het leger. Volgens Defensie-woordvoerder Tony Langone kregen de drie wel een tuchtstraf binnen het leger. "Er zijn heel wat jongeren die aan een militaire opleiding beginnen, maar velen haken al snel weer af. Dat is een probleem", zegt Langone. "Wij volgen voortdurend de redenen voor dat afhaken op. Pest- of grensoverschrijdend gedrag hoort daarbij en moet aangepakt worden. We hebben daar trouwens een meldpunt voor. Ook in het leger kan pesten of ander grensoverschrijdend gedrag niet."

"Maar het gaat wel om een militaire opleiding. Die mannen moeten soldaten worden. Dat het er dan wat ruwer aan toe gaat, is toch normaal."

Toch wil Langone de feiten ook niet overdrijven. "Het gaat hier natuurlijk wel om een militaire opleiding. Die mannen moeten wel soldaten worden, hé. Dat het er dan wat ruwer aan toe gaat, is toch niet meer dan normaal. Je kan het toch niet vergelijken met een opleiding voor sociaal werker aan de hogeschool?"

Ook bij het Instituut voor Arbeidsrecht zeggen ze alleen dat het leger "geen gewone werkgever" is. "Anders zou dit altijd pesten op het werk zijn", luidt het. Het slachtoffer beraadt zich met zijn advocaat over eventuele verdere stappen. Bron: Belga

Voor hulp tegen pesten:

http://www.tele-onthaal.be/nl/praten-over/pesten/?gclid=Cj0KEQjAnJqzBRCW0rGWnKnckOIBeiQA6qDBasmr2o2pLbF1J7kOzoqrPObbltfN3jeSy3_402gmPPcaAmCv8P8HAQ

- www.antipestteam.be

Voor de volledige informatie zie:

www.neutr-on.be

Samen tegen corruptie en onrecht

Gelieve deze nieuwsbrief naar al uw geledingen, familie, vrienden en kennissen te zenden.

Wie geen Nieuwsbrief meer wil ontvangen, kan zich op eenvoudig verzoek uitschrijven of via de website. Volgende Nieuwsbrieven worden via MailChimp verstuurd, zo kunt u zich gemakkelijk in- of uitschrijven.